

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Liliana Catan,

Judecători – Nadejda Toma, Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpata Patrașcu Iulia și avocatul Caraiman Maria împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 mai 2014, în cauza penală în privința lui

Patrașcu Iulia Spiridon, născut la 27.06.1943, originară și domiciliată în s. Elizaveta, mun. Bălți.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 16.10.2012 – 14.01.2014,
2. Instanța de apel: 04.02.2014 – 14.05. 2014,
3. Instanța de recurs: 01.08.2014 – 10.09.2014.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 14 ianuarie 2014, a fost încetat procesul penal de învinuirea lui Patrașcu Iulia în baza art.361 alin.(2) lit. d) și 310 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, inculpata Patrașcu Iulia Spiridon, conștientizînd caracterul social periculos al acțiunilor sale, într-o perioadă de timp nestabilă de organul de urmărire penală a anilor 2003-2005, avînd ca scop deținerea și folosirea documentelor oficiale false care-i acordă dreptul la înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului, cunoscînd cu certitudine, că în anul 1989 lotul de pămînt cu

suprafața de 0,07 ha, amplasat pe str. Teiului 58, situat în s. Elizaveta mun. Bălți, a fost transmis pentru construcția casei individuale fiului său cet. Patrașco Serghei (decedat la 21.10.2000), căsătorit cu cet. Patrașco Ana, s-a adresat la primarul s. Elizaveta mun. Bălți pentru a-i fi eliberată hotărîrea Primăriei conform căreia lotul nominalizat să-i fie transmis cu același scop lui Patrașco Iulia. Ca rezultat, în baza informației oferite de către cet. Laba N., specialistul principal pentru reglementarea regimului proprietății funciare s. Elizaveta mun. Bălți, a primit de la primarul s. Elizaveta mun. Bălți cet. Balțat Pelagheia hotărîrea nr.2/3 din 24.02.1989, care conținea date vădit false privind transmiterea cet. Patrașco Iulia a lotului de pământ cu suprafața de 0,07 ha, amplasat pe str. Teiului 58, situat în s. Elizaveta mun. Bălți, cu scop de a-și construi casă proprie pe teritoriul satului respectiv, precum și hotărîrea Primăriei nr.7 din 17.09.1996 cu același conținut ca și hotărîrea precedentă, adoptate de către o persoană oficială, ambele fiind semnate și autentificate cu ștampila primarului s. Elizaveta mun. Bălți de către cet. Balțat P.

Ulterior, deținînd un document oficial fals, avînd ca scop înregistrarea dreptului de proprietate asupra pămîntului nominalizat, cet. Patrașcu Iu. l-a folosit, prezentînd în OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru” hotărîrea nr.7 din 17.09.1996, ce conținea date vădit false, în baza căruia a primit titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren 0301115137, înregistrat în Oficiul cadastral teritorial Bălți la 12.05.2004 cu numărul 6833.

Continuînd acțiunile sale ilegale, deținînd un document oficial fals, avînd ca scop înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului construit pe lotul de pământ nominalizat, cet. Patrașcu Iu. l-a folosit, prezentînd la comisia de recepție finală din cadrul secției Arhitectură și Urbanistică din cadrul Primăriei mun. Bălți, hotărîrea nr.2/3 din 24.02.1989, ce conținea date vădit false, în baza căreia a primit procesul-verbal de recepție finală nr. 1 din 24.05.2005, înregistrat în Oficiul Cadastral Teritorial Bălți la 31.05.2005 cu nr.8076.

Astfel, prin folosirea documentelor oficiale cet. Patrașcu Iu. ilegal a înregistrat pe numele său dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile din str. Teiului 58, situate în s. Elizaveta mun. Bălți, prin ce a lezat dreptul de proprietate a lui Patrașco Ana, succesor a defunctului Patrașco Serghei.

La 31 ianuarie 2008, conform contractului de vînzare - cumpărare nr.764, cet. Patrașcu Iu. a înstrăinat lotul de pământ cu suprafața de

0,0732 ha și casa de locuit, situate pe str. Teiului 58, s. Elizaveta mun. Bălți, cet. Raileanu L. la prețul de 112817 lei, astfel cauzându-i cet. Patrașco Ana un prejudiciu material în proporții mari.

Tot Patrașcu Iulia, continuând activitatea sa ilegală, exprimată prin folosirea documentului oficial fals, care-i acorda dreptul de a confirma legalitatea înregistrării imobilului pe numele său, în ședința de judecată în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată a lui Patrașco A. către Patrașcu Iu., Consiliul sătesc Elizaveta și Primăria s. Elizaveta mun. Bălți, la 09.04.2009 cet. Patrașcu Iu. a prezentat copia hotărîrii nr.2/3 din 24.02.1989, care conținea date vădit false, iar la 14.12.2011, în ședința de judecată pe aceeași cauză civilă, a prezentat hotărîrea nr.7 din 17.09.1996, care, de asemenea, conținea date vădit false privind transmiterea cet. Patrașco Iu. a lotului de pământ cu suprafața de 0,07 ha situat pe str. Teiului 58, s. Elizaveta mun. Bălți, în scopul construcției de către ultima a casei de locuit pe teritoriul satului indicat.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către avocatul Caraiman Maria în interesele inculpatei Patrașcu Iu., solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd ilegalitatea sentinței, deoarece instanța de fond s-a limitat la enumerarea probelor administrate în ședința de judecată, fără a le da o analiză concretă pe caz. Consideră, că nu au fost acumulate probe care ar demonstra cert și univoc vinovăția inculpatei Patrașcu Iu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 mai 2014, apelul a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, just concluzionînd asupra vinovăției inculpatei Patrașcu Iulia în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. d) și 310 alin. (1) Cod penal cu încetarea procesului penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel a reținut, că potrivit art. 60 alin.(1) lit. a) și lit. b) CP, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni ușoare și 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Durata termenului de prescripție este stabilită expres prin lege. Totodată, acesta este absolut

și are caracter imperativ, adică survenirea lui atrage liberarea de răspundere penală a persoanei care a săvârșit infracțiunea.

Vinovăția inculpatei a fost dovedită cu certitudine prin probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședințele instanței de judecată, și anume:

- certificatele eliberate de către Serviciul de Arhivă din 05.09.2007 și 26.12.2011 (f.d.21-23 vol.I);
- copia procesului - verbal al ședinței comitetului executiv al or.Bălți din 24.02.1989, prin care s-a permis lui Patrașco Serghei construcția casei individuale (f.d. 42-46 vol. I);
- procesul - verbal de ridicare a dosarului cadastral pe imobilul situat pe str.Teiului 58 s .Elizaveta. mun. Bălți din 06.04.2012 (f.d.61 vol .I);
- procesul - verbal de examinare a dosarului cadastral nr.56367 început la 17.05.2005 pe imobilul amplasat pe str.Teiului 58 s. Elizaveta mun. Bălți din 06.04.2012 (f.d.62 vol. I);
- procesul - verbal de ridicare și examinare a Hotărîrii primăriei s. Elizaveta mun. Bălți nr.7 din 17.09.1996, a Hotărîrii primăriei s. Elizaveta nr.2/3 din 24.02.1989 și a Hotărîrii sovietului sătesc Elizaveta nr.2 din 24.02.1989 (f.d.71 vol.I);
- Hotărîrea primăriei s. Elizaveta nr.2 din 24.02.1989, prin care s-a permis cet. Patrașco Serghei de a-și construi casă proprie pe teritoriul satului Elizaveta pe sectorul de pământ 0,07 ha (f.d.72 vol.I);
- raportul de expertiză nr.245 din 10.04.2012 și tabelul fotografic, prin care s-a concluzionat că impresiunea ștampilei din Hotărîrea nr.7 din 17.09.1996 a primăriei s. Elizaveta mun.Bălți a fost creată de ștampila primarului s. Elizaveta mun. Bălți (f.d.90-91 vol.I);
- raportul de expertiză nr.246 din 06.04.2012 și tabelul fotografic, prin care s-a concluzionat, că semnătura executată din numele cet. Balțat P. în rubrica „Primarul s. Elizaveta" a Hotărîrii nr.7 din 17.09.1996 a primăriei s. Elizaveta mun. Bălți a fost executată de însăși cet. Balțat P., textul manuscris executat în hotărîrea enunțată a fost executat nu de Balțat P., ci de o altă persoană (f.d.95-97 vol.I);
- raportul de expertiză nr.247 din 09.04.2012 și tabelul fotografic, prin care s-a concluzionat că semnătura executată din numele cet. Balțat P. în rubrica „Primarul s. Elizaveta" a Hotărîrii nr.7 din

- 17.09.1996 a primăriei s. Elizaveta mun. Bălți, a fost executată nu de cet. Noroc V., ci de o altă persoană, iar textul manuscris executat în hotărîrea enunțată a fost executat de cet. Noroc V. (f.d.101-103 vol.I);
- raportul de expertiză nr.309 din 13.04.2012 și tabelul fotografic, prin care s-a concluzionat că impresiunea ștampilei din Hotărîrea nr.2/3 din 24.02.1989 a primăriei s. Elizaveta a fost creată de ștampila primarului s. Elizaveta mun. Bălți (f.d. 106-107 vol.I);
 - raport de expertiză nr.308 din 11.04.2012 și tabelul fotografic, prin care s-a concluzionat că semnătura executată din numele cet. Balțat P. în rubrica „Primarul s. Elizaveta” a Hotărîrii nr.2/3 din 24.02.1999 a primăriei s. Elizaveta mun. Bălți, a fost executată de însăși cet. Balțat P., textul manuscris executat în hotărîrea enunțată a fost executat nu de Balțat P., ci de o altă persoană (f. . 110-112 vol. I);
 - raport de expertiză nr.307 din 12.04.2012 și tabelul fotografic, prin care s-a concluzionat că semnătura executată din numele cet. Balțat P. în rubrica „Primarul s.Elizaveta” a Hotărîrii nr.2/3 din 24.02.1989 a primăriei s. Elizaveta mun. Bălți, a fost executată nu de cet. Noroc V., ci de o altă persoană, textul manuscris, executat în hotărîrea enunțată a fost executat de cet. Noroc V. (f. d. 115-117 vol .I);
 - procesul-verbal de ridicare a registrului cadastral al deținătorilor de terenuri a listelor cu repartizarea terenurilor din 11.05.2012 (f.d.34 vol.II), copia registrului cadastral al deținătorilor de terenuri s.Elizaveta, mun.Bălți început la 01.10.1996 (f.d.36-38 vol.II);
 - procesele-verbale ale ședințelor de judecată pe cauza civilă nr.2-73/12 (f.d.57-97 vol.II);
 - procesul - verbal de interogare a părții vătămate Patrașco A. din 09.04.2013, prin care a declarat că lotul de teren situat pe str. Teiului 58 s. Elizaveta mun. Bălți a fost oferit familiei sale pentru construcția casei (f.d.55-56 vol. III);
 - procesul - verbal de interogare a martorului Noroc V., din 12.04.2013, prin care a declarat că ea a completat o blanchetă adusă de către Patrașcu Iu. cu date indicate de inginerul cadastral (f.d.57-58 vol .III);

- procesul - verbal de interogare a martorului Guțu T. din 03.05.2013, prin care s-a constatat că dosarul de arhivă pe cazul dat conține hotărîrea privind construcția casei de locuit de către cet. Patrașco Serghei (f. d. 60 vol. III).

La fel vinovăția inculpatei a fost demonstrată și prin ordonanța procurorului procuraturii mun. Bălți din 28.09.2012 privind încetarea urmăririi penale în privința numitei Balțat P. și numitului Laba N. în legătură cu expirarea prescripției de tragere la răspundere penală (f.d. 225-228 v.II). Actul procedural nominalizat a constatat vinovăția lui Balțat P. și Laba N. în acțiunile imputate săvârșite în complicitate cu Patrașcu Iu., acceptate de acestea prin cererile depuse procurorului și nefiind contestate de persoanele vizate, a căpătat valoarea lucrului judecat.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpata Patrașcu Iu. și avocatul Caraiman M.. Recursul a fost declarat în termen.

În motivarea recursului au invocat temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) și pct. 8) Cod de procedură penală, aceleași motive ca și în cererea de apel, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești, judecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recurenții invocă în recursul declarat temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede, că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel , dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

De asemenea, recurenții invocă ca temei de recurs și pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de*

instanțele de fond ori de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Analizând decizia atacată, Colegiul constată că temeiurile invocate de către recurenți, prevăzute în pct. 6) și pct.8) art.427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afectat soluția acesteia.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Potrivit normelor art. 414 al.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 al. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 al.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În conformitate cu materialele cauzei inculpata Patrașcu Iu. a fost pusă sub învinuire, recunoscută vinovată în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal – „deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, și anume dreptul de eliberare de către autorități a actelor în baza cărora a fost înregistrat dreptul de proprietate, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice” și de art.310 alin. (1) Cod penal – „falsificarea probelor în

procesul civil de către un participant la proces”, în baza probelor menționate în pct.5 al prezentei decizii.

Instanța de recurs apreciază ca fiind constatată corect situația de fapt, stabilită de către instanțele inferioare, precum și, calificarea infracțiunilor reținute în sarcina inculpatei, după semnele componentei infracțiunilor prevăzute de art.361 alin.(2) lit.d) și de art.310 alin. (1) Cod penal.

Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora și care, în ansamblul lor, au confirmat vinovăția inculpatei Patrașcu Iu., de săvârșirea infracțiunilor incriminate. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul hotărârii supuse recursului și temeuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe, instanța de recurs nu a stabilit.

Colegiul penal consideră că instanța de fond și cea de apel, corect au conchis că, în conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) Cod penal, procesul penal urmează a fi încetat, iar inculpata Patrașcu Iu. liberată de răspundere penală, deoarece din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare prevăzute de art. 310 alin.(1) Cod penal au expirat 2 ani și 5 ani de la săvârșirea infracțiunii mai puțin grave prevăzute de art.361 alin.(2) lit. d) Cod penal.

De asemenea, Colegiul reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de fond și de apel, iar instanțele de judecată ierarhic inferioare le-au dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată, inclusiv și în raport cu prevederile art.424 alin. (2) CPP, temeuri de casare a hotărârii atacate, de asemenea nu au fost stabilite.

Instanța de recurs reține că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6), 8) CPP, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, de aceea recursurile ordinare declarate se resping ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Patrașcu Iulia și avocatul Caraiman Maria împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 mai 2014, în cauza penală în privința lui **Patrașcu Iulia Spiridon**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală publicată la 08 octombrie 2014.

Președinte

Liliana Catan

Judecători

Nadejda Toma

Petru Moraru